

Onderwerp	Integraal Veiligheids- en Handhavingsbeleid 2019-2022	
Nummer	2018/814461	
Portefeuillehouder	Wienen, J.	
Programma/beleidsveld	6.3 Openbare orde en veiligheid	
Afdeling	VH	
Auteur	Meijgaard, L. van	
Telefoonnummer	023-5114912	
Email	Ivanmeijgaard@haarlem.nl	
Kernboodschap	Eind 2018 loopt de beleidsperiode van het Integraal Veiligheids- en Handhavingsbeleid (IVH) 2015-2018 af en daarmee breekt een nieuwe beleidsperiode 2019-2022 aan. Voor deze periode is een nieuw beleidsplan gemaakt dat inzicht en kaders geeft waarop de komende vier jaar wordt ingezet om criminaliteit in Haarlem tegen te gaan en de stad leefbaarheid van wijken en buurten te verbeteren.	
Behandelvoorstel voor commissie	De commissie Bestuur wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.	
Relevante eerdere besluiten	Veiligheidsanalyse 2018 en voorstel prioriteiten IVH, zoals besproken in de Commissie Bestuur van 11 oktober 2018 (2018/546039)	
Besluit College d.d. 11 december 2018	1. het college stelt het voorstel aan de raad vast. de secretaris, de burgemeester,	
Besluit Raad d.d. <i>(wordt ingevuld door de griffie)</i>	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: <i>Tot vaststelling van het Integraal Veiligheids- en Handhavingsbeleid 2019-2022 waarin de volgende prioriteiten zijn bepaald:</i> a. Vanwege intensivering van de aanpak: <ul style="list-style-type: none">- Ondernijnde criminaliteit- Zorg en Veiligheid- Leefbaarheid van wijken en buurten- Jeugd en Veiligheid b. Vanwege de ingrijpende gevolgen voor slachtoffers: <ul style="list-style-type: none">- High Impact Crimes de griffier, de voorzitter,	

1. Inleiding

Eind 2018 loopt de beleidsperiode van het Integraal Veiligheids- en Handhavingsbeleid (IVH) 2015-2018 af en daarmee breekt een nieuwe beleidsperiode 2019-2022 aan. Het IVH 2019-2022 bouwt voort op wat er al is, versterkt bestaande succesvolle werkwijzen en sluit aan op trends en ontwikkelingen. In het IVH 2019-2022 staan de hoofdlijnen, uitgangspunten en ambities voor de komende vier jaar.

Met de totstandkoming van dit beleidsplan wordt voldaan aan artikel 38b van de politiewet waarin staat dat de gemeenteraad ten minste eenmaal in de vier jaar de doelen vaststelt die de gemeente op het terrein van de veiligheid nastreeft voor de handhaving van de openbare orde en de hulpverlening door de politie.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. Tot vaststelling van het Integraal Veiligheids- en Handhavingsbeleid (IVH) 2019-2022 waarin de volgende prioriteiten zijn bepaald:
 - Ondernijnde criminaliteit
 - Zorg en Veiligheid
 - Leefbaarheid van wijken en buurten
 - Jeugd en Veiligheid
 - High Impact Crimes

3. Beoogd resultaat

Het IVH 2019-2022 geeft inzicht en kaders in de manier waarop de komende vier jaar wordt gewerkt om Haarlem veiliger en leefbaar te houden. Het beoogd resultaat van het beleidsplan is criminaliteit in Haarlem tegen te gaan, de leefbaarheid van de stad te verhogen en de onveiligheidsbeleving bij inwoners te verminderen.

4. Argumenten

1. *Het IVH 2019-2022 komt voort uit een veiligheidsanalyse en input van diverse partners.*

Ter voorbereiding op de totstandkoming van het IVH 2019-2022 is een uitgebreide veiligheidsanalyse gemaakt (kenmerk 2018/546039). De analyse geeft een vijfjarig beeld op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Uit de analyse zijn vier opvallende ontwikkelingen naar voren gekomen waarvan noodzakelijk wordt geacht extra op deze thema's in te zetten. Deze ontwikkelingen zijn gebruikt als input voor het vaststellen van het nieuwe veiligheidsbeleid.

Op 1 oktober 2018 is een technische sessie georganiseerd met Commissie Bestuur over de veiligheidsanalyse en is op 11 oktober 2018 tijdens Commissie Bestuur gevraagd een schriftelijke reactie te geven op een voorstel van prioritering. De input van de commissie en wijze waarop deze input is verwerkt is te vinden in het document "Verantwoording verwerken feedback IVH 2019-2022" in de bijlagen.

Bij de totstandkoming van dit beleidsstuk is een grote hoeveelheid interne en externe partners betrokken. Dit vanuit de wetenschap dat bij het garanderen van een veilig en leefbaar Haarlem integrale samenwerking met andere organisaties essentieel is.

2. *Focus op samenwerken, informatie-gestuurd handhaven, thema- en wijkgericht werken en innovatie.*

Samenwerken met inwoners

De komende jaren zal gemeente Haarlem, samen met haar inwoners en andere veiligheidspartners zich onverminderd in blijven zetten voor de stad. Hierbij heeft gemeente Haarlem een regierol, maar wordt de verantwoordelijkheid voor een veilig Haarlem gedeeld met inwoners, bezoekers, ondernemers en andere partners. Integrale samenwerking tussen alle betrokkenen is cruciaal om tot een veilige woon- en leefomgeving te komen. Alleen door samen te werken met inwoners en ondernemers kan criminaliteit worden tegengegaan, de leefbaarheid in de stad worden verhoogd en de beleving van onveiligheid bij de burger worden verminderd.

Wij werken Informatie-gestuurd en thema- & wijkgericht

Elk stukje Haarlem heeft zijn eigen identiteit, dynamiek en veiligheidskwesties. Daarom is het leveren van maatwerk een belangrijk uitgangspunt. Bij het handhaven in de stad wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van informatie-gestuurd handhaven. Dit houdt in dat de handavingsinzet wordt bepaald op basis van informatie uit verschillende bronnen zoals waarnemingen en interventies van de handhavers op straat, overlastmeldingen van inwoners en politie registraties. Zodoende is het mogelijk om voor elke wijk maatwerk te leveren.

In het IVH 2019-2022 is de keuze gemaakt om de prioritering themagericht op te stellen en vervolgens per stadsdeel en/of wijk in de jaarlijks terugkerende actieprogramma's concrete acties te bepalen. Daarmee kan goed worden aangesloten bij de ontwikkeling van gebiedsprogramma's en kunnen veiligheidspartners, ondernemers en inwoners van Haarlem gericht betrokken worden bij de invulling van de aanpak.

Focus op ontwikkeling, verfijning en innovatie

In het IVH 2019-2022 is gekozen om vooral voort te bouwen op wat er al is en succesvolle bestaande werkwijzen verder te ontwikkelen en te verfijnen. Daarnaast wordt ingezet op innovatie in de aanpak met nieuwe technieken zoals data-gedreven werken en nudging. Op basis van thematiek wordt de komende vier jaar ingezet op het aanpakken van cybercriminaliteit.

3. *In het IVH 2019-2022 vijf thema's geprioriteerd*

Effectieve inzet op het veiligheidsdomein vereist keuzes – keuzes over prioriteiten, instrumenten en samenwerking met veiligheidspartners. In het IVH 2019-2022 is een aantal veiligheidsthema's geprioriteerd.

De eerste vier prioriteiten zijn gekozen omdat intensivering van de aanpak op deze thema's noodzakelijk is. De problematiek rondom deze thema's is dusdanig groot dat extra aandacht en inzet nodig is.

- *Ondermijnende criminaliteit*
- *Zorg en Veiligheid*
- *Leefbaarheid van wijken en buurten*
- *Jeugd en Veiligheid*

De vijfde prioriteit betreft *High Impact Crimes*. Hoewel teruglopende criminaliteit gewoonlijk minder aandacht krijgt is in dit IVH gekozen om toch High Impact Crimes te prioriteren. High Impact Crimes zijn ingrijpende delicten die vaak grote gevolgen hebben voor het veiligheidsgevoel van een slachtoffer en zijn/haar omgeving. De huidige intensieve aanpak wordt daarom gecontinueerd en verfijnd.

Hieronder staat per thema kort samengevat waarom het een prioriteit is en wat de ambitie is voor de komende vier jaar. In het IVH zijn randvoorwaardes opgenomen, deze voorwaardes beschrijven wat noodzakelijkerwijs moet gebeuren wil de ambitie van het beleid gehaald worden. In de jaarlijks terugkerende actieprogramma's wordt de ambitie zelf concreet in acties uitgewerkt.

Ondermijnende criminaliteit

Elke vorm van criminaliteit is in zekere zin ondermijnd. In dit IVH spreken we van ondermijnende criminaliteit als er ook sprake is van een aantasting van maatschappelijke structuren of een aantasting van het vertrouwen in deze structuren. Bij ondermijning zetten criminelen legale middelen in om op illegale wijze geld te verdienen. Criminelen hebben legale middelen zoals een burgerservicenummer, panden, uitkeringen of vergunningen nodig. Daarnaast hebben ze een bankrekening nodig om banktransacties uit te voeren en hun criminele geld wit te wassen. Voor het investeren in onroerend goed hebben ze makelaars, projectontwikkelaars en notarissen nodig. Door het misbruiken van legale middelen (aangeboden door zowel de publieke als de private sector) voor criminele activiteiten raakt de bovenwereld met de onderwereld verweven. Hierdoor wordt het vertrouwen in de overheid aangetast en raakt de maatschappij ontwricht. Dit soort criminaliteit wordt vaak gepleegd binnen criminele samenwerkingsverbanden en gaat niet zelden gepaard met geweld, bedreiging en intimidatie.

In de afgelopen jaren is in Haarlem een groot aantal ondermijnende activiteiten succesvol aangepakt. Toch blijft de problematiek in Haarlem hardnekkig en is voor een effectieve aanpak van ondermijning een lange adem nodig. Ondermijning kent in Haarlem diverse verschijningsvormen, zoals: drugs (zowel productie als handel), Outlaw Motorcycle Gangs, malafide bedrijvigheid, witwassen en woon- en adresfraude. Eind 2022 dient meer inzicht te zijn op ondermijnende criminaliteit en worden ondermijnende activiteiten succesvol aangepakt en teruggedrongen. Daarnaast is eind 2022 meer slagkracht in de integrale aanpak zodat snel en efficiënt wordt ingespeeld op signalen van ondermijning.

Zorg en Veiligheid

In Haarlem is een aantal inwoners met een opeenstapeling van persoonlijke problemen. De oorzaken en gevolgen lopen dwars door elkaar heen en zijn even divers als hardnekkig: psychische klachten, verstandelijke beperkingen, werkloosheid, verslavingen, schulden, een stagnerende maatschappelijke integratie of een combinatie hiervan. Deze mensen zijn bovengemiddeld vaak het slachtoffer van misbruik en criminaliteit, of veroorzaken zelf overlast en veiligheidsproblemen. Met het oog op goede ondersteuning en zorg, én in het belang van veiligheid en leefbaarheid is het belangrijk dat zorg- en veiligheidsprofessionals goed met elkaar samenwerken. Dat vraagt extra aandacht en inzet vanuit zowel het zorg- als veiligheidsdomein. In 2022 dient er een (nog) betere integrale aanpak te zijn op de thema's die zich bevinden op het snijvlak van zorg en veiligheid.

Leefbaarheid van wijken en buurten

Ondanks de wens van zowel gemeente als inwoners voor een schone, hele en veilige omgeving blijkt uit de veiligheidsanalyse 2018 dat de fysieke en sociale kwaliteit van de openbare ruimte zijn afgenomen. Met de toekenning van de raad voor een extra formatie handhavers wordt dit probleem aangepakt. In 2022 dient de overlast in de woonomgeving en verloedering van buurten te zijn verminderd. Voor het behalen van deze ambitie zal worden ingezet op zowel het verhogen van de fysieke kwaliteit als de sociale kwaliteit.

Jeugd en Veiligheid

De afgelopen jaren is er veel aandacht uitgegaan naar het terugdringen van jeugdcriminaliteit en jeugdoverlast, met wisselend succes. De meldingen van jeugdoverlast bij de politie en gemeente blijven hoog en de ervaren overlast onder de burgers neemt nauwelijks af. Eind 2022 dient jeugdoverlast en -criminaliteit te zijn verminderd. Hiervoor wordt de wijkaanpak jeugd ingezet en uitgerold over de gehele stad. Tevens zal er meer worden ingezet op het voorkomen van een nieuwe generatie jongeren die overlast veroorzaakt of in de criminaliteit belandt.

High Impact Crimes (HIC)

Het aantal inbraken, overvallen en berovingen (HIC) is de afgelopen jaren sterk afgenomen. Hoewel teruglopende criminaliteit gewoonlijk minder aandacht krijgt, is toch gekozen het tegengaan van High Impact Crimes in het IVH 2019-2022 te prioriteren. Uit zowel de schriftelijke reactie van de raad (zie bijlage "Verantwoording verwerken feedback IVH") en de discussie in Commissie Bestuur op 15 november is gebleken dat er een breed draagvlak is voor prioriteren van HIC's. Dit omdat deze delicten een enorme impact hebben op slachtoffers en hun omgeving. In afstemming met het Openbaar Ministerie en de politie is daarom een vijfde prioriteit toegevoegd.

De ambitie voor High Impact Crimes is om deze delicten verder terug te dringen. Door de persoonsgerichte daderaanpak vallen daders in 2022 aanmerkelijk minder vaak in herhaling. Daarnaast treffen meer inwoners en ondernemers maatregelen om te voorkomen dat zij slachtoffer worden van een woninginbraak, overval of straatroof. Ook wordt de slachtofferzorg de komende vier jaar verder verbeterd.

4. Blijvende aandacht voor niet-geprioriteerde thema's

Naast prioriteiten komen in het beleidsplan ook strategische thema's aan bod die (blijvende) aandacht vragen. De strategische thema's van het IVH 2019-2022 zijn: veiligheid grote evenementen, cybercriminaliteit, veilig uitgaan, veilig ondernemen, brandveiligheid en crisisbeheersing, radicalisering en polarisatie en veilig en integer werken.

5. Financiën

De kosten voor uitvoering van het IVH 2019-2022 worden gedekt binnen de budgettaire kaders van programma 6.3 Openbare orde en veiligheid.

5. Risico's en kanttekeningen

1. Voor het bereiken van de ambities in het IVH is gemeente Haarlem afhankelijk van andere partijen

De ambities en randvoorwaarden in het beleidsstuk zijn met een groot aantal andere partijen gezamenlijk geformuleerd. Een consequentie van dit integrale proces is dat gemeente Haarlem voor

het behalen van de ambities afhankelijk is van deze verschillende partners. Hoewel dit leidt tot een zekere mate van afhankelijkheid en kwetsbaarheid, is het gezamenlijk bepalen van ambities en randvoorwaarden essentieel voor de integrale samenwerking en gewenst resultaat.

2. De vijf prioriteiten worden voor vier jaar vastgesteld

Het IVH 2019-2022 wordt voor vier jaar vastgesteld. Echter zijn de prioriteiten in het IVH niet in beton gegoten. Als binnen de Driehoek of bij de gemeenteraad gedurende de looptijd van het IVH de noodzaak aanwezig is om een prioriteit te wijzigen of bij te stellen, dan is dit mogelijk.

6. Uitvoering

Na het vaststellen van het IVH 2019-2022 zullen jaarlijks actieprogramma's volgen. De actieprogramma's geven de acties weer waar er in dat jaar op wordt ingezet. Het actieprogramma is themagericht opgezet, maar legt tevens de focus op gebiedsgerichte acties die nodig zijn voor een stadsdeel en/of wijk. Het actieprogramma 2019 wordt begin 2019 aan Commissie Bestuur voorgelegd.

7. Bijlagen

1. Integraal Veiligheids- en Handhavingsbeleid (IVH) 2019-2022
2. Verantwoording verwerken feedback IVH 2019-2022